

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2027
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Obróbka cieplna
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Kierunek studiów	Inżynieria materiałowa
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, 5 semestr
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy – Technologie materiałów lotniczych
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Wojciech Bochnowski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Wojciech Bochnowski

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5	15			15					4

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

- Wykład - zaliczenie bez oceny
 Zajęcia laboratoryjne – zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenia z przedmiotów: podstawy nauki o materiałach, termodynamika, wytrzymałość materiałów, mikroskopowe metody i techniki badań.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami procesów obróbki cieplnej stali oraz metali nieżelaznych i ich stopów.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student ma podstawową wiedzę w zakresie stosowania termodynamiki do opisu i modelowania procesów obróbki cieplnej.	K_W05
EK_02	Student potrafi opracować wykres CTP stali oraz zaplanować proces obróbki cieplnej.	K_U10
EK_03	Student potrafi dokonać wyboru gatunku stali do ulepszenia cieplnego w celu otrzymania pożądanych właściwości mechanicznych.	K_U12
EK_04	Student potrafi zaprojektować prosty proces technologiczny utwardzania powierzchniowego wałków, zgodnie z zadaną specyfikacją.	K_U13
EK_05	Student potrafi korzystać z zasobów bazy ScienceDirect, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie w odniesieniu do pozyskiwania informacji dla doboru parametrów procesu obróbki cieplnej materiałów.	K_Ko1
EK_06	Student rozumie potrzebę przekazywania społeczeństwu informacji o korzystnych jak i niekorzystnych aspektach działalności związanej z obróbką cieplną.	K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne:
Mikrostrukturalne aspekty układu równowagi Fe - Fe ₃ C.
Procesy dyfuzji
Struktury nierównowagowe, analiza wykresów CTP.
Obróbka cieplna stali konstrukcyjnej i stali narzędziowej.
Obróbka cieplna stopów metali nieżelaznych.
Obróbka cieplna powierzchni stopów żelaza
Urządzenia do obróbki cieplnej; wady obróbki cieplnej.

B. Problematyka laboratorium

Treści merytoryczne:
Mikrostrukturalne aspekty układu równowagi Fe - Fe ₃ C.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Wpływ czasu i temperatury na rozrost ziarna austenitu.
Hartowanie martenzytyczne stali konstrukcyjnych.
Hartowność stali konstrukcyjnych, wyznaczenie średnicy krytycznej.
Odpuszczanie stali.
Utwardzanie wydzieleniowe stopów aluminium.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład, wykład z prezentacją multimedialną.

Laboratorium, uczenie się poprzez rozwiązywanie zadań praktycznych, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, analiza przypadków, samodzielna lub grupowa praca w laboratorium.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, lab, projekt)
EK_01	kolokwium, sprawozdanie	lab., wykład
EK_02	kolokwium, sprawozdanie	lab, wykład
EK_03	kolokwium, sprawozdanie	lab., wykład
EK_04	kolokwium	lab., wykład
EK_05	kolokwium	lab., wykład
EK_06	kolokwium	lab., wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia wykładu:

zaliczenie wykładu odbędzie się na podstawie pozytywnej oceny z kolokwium.

Warunki zaliczenia laboratorium:

1. Zaliczenie i wykonanie ćwiczeń laboratoryjnych.
2. Oddanie poprawnych sprawozdań z ćwiczeń laboratorium.
3. Zaliczenie 1 kolokwium.

Do zaliczenia kolokwium wymagane jest 51% poprawnych odpowiedzi. Skala ocen z kolokwium: dostateczny (51 - 68)% pkt, dostateczny plus (69- 79)% pkt, dobry (80 - 89)% pkt, dobry plus (90 - 95)% pkt, bardzo dobry (96 - 100)% pkt.

Średnia arytmetyczna punktów z kolokwiów stanowi podstawę oceny z laboratorium wg skali: 0 ÷ 50% - niedostateczny, 51 ÷ 68% - dostateczny, 69 ÷ 79% - dostateczny plus, 80 ÷ 89% - dobry, 90 ÷ 95% - dobry plus, 96 ÷ 100% - bardzo dobry.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego	5

(udział w konsultacjach, egzaminie)	
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	65
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: 1. Wstęp do inżynierii materiałowej, M. Blicharski, WNT 2017.   2. Inżynieria materiałowa T1, T2, M. Ashby, H. Shercliff, D. Cebon, Wyd. Galaktyka, Łódź 2011.   3. Metaloznawstwo i podstawy obróbki cieplnej: laboratorium, red. J. Sienia-wski, Wyd. PRz, Rzeszów, 2013.   4. Podstawy nauki o materiałach, Laboratorium, S. Adamiak, W. Bochnowski, A. Dziedzic, Wyd. URz, Rzeszów 2014.   5. Obróbka cieplna stali szybkoctnących. L.A. Dobrzański, WNT, Warszawa 1992.   6. Poradnik Inżyniera - Obróbka cieplna stopów żelaza, W. Luty i inni, WNT Warszawa
Literatura uzupełniająca:-   1. Inżynieria materiałowa Stal, Marek Blicharski, PWN, WNT, Warszawa 2017.   2. Technologie laserowe : spawanie, napawanie, stopowanie, obróbka cieplna i cięcie, Andrzej Klimpel, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, 2012.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej